

Clár

Céim 16

An tArracht Scáfar
Arracht
Rud Gránna na gCos Gruagach
Ar Thóir na nDineasár
Ar Thóir na nDragan
Luchóg Bheag Chróga
An Sciobaire Bróg

abairtí a chríochnú 2
abairtí a chríochnú agus poncaíocht a chur in abairtí 3
scéal a chur in ord, pictiúir a mheaitseáil 4–5
freagraí cearta a roghnú 6
lipéid a scríobh, teidil a scríobh 7
cloze, bolgáin chainte a scríobh 8
cloze, dhá thúslitir, ceisteanna a fhreagairt 9

Céim 17

An Lá Contráilte
Maróg Chliste
Madaí, Cait agus Luchóga
Scoil na Madaí
Madaí
Áit don Gháire
An Troid ar an Chnoc

tabhairt chun cuimhne, abairtí a scríobh 10
lúbra 11
freagraí cearta a roghnú 12
tabhairt chun cuimhne, abairtí a scríobh 13
gluais a dhéanamh 14
focalchuardach 15
bolgáin chainte a scríobh, ceisteanna a fhreagairt 16

Céim 18

Féar Fada an tSeanbhóthair
Plandaí m'Aintín
An Madadh Rua agus na Fíonchaora
Dialann Lus Gréine
Ollphlanda don Ollphanda
Cochaillín Dearg
Scéalta faoi Bhláth

freagraí cearta a roghnú 17
scéal a athinsint, pictiúir a mheaitseáil 18–19
cloze 20
tabhairt chun cuimhne, abairtí a scríobh 21
fíricí a scríobh, clár a úsáid 22
freagraí cearta a roghnú, scéalta grinn a chríochnú 23–24
treoracha a chur in ord, pictiúir a mheaitseáil 25

Céim 19

Dreoilín Teaspaigh ar mo Leaba
An Damhán Uisce
An Rás Mór
Tá Sladghdán ar an Dineasár
An Damhán Comhla
Ag Feitheamh ar Fheithidí

dán a athinsint 26
leathanach gréasáin a dhearadh 27
freagraí cearta a roghnú 28
rím a aimsiú, litir a scríobh, blurba a scríobh 29
fíric a scríobh 30
léaráid a dhéanamh 31–32

Céim 20

An Cat sa Leabharlann
An Caitín
Fionn agus an Tuar Ceatha
Bean na nÉan
Léigh leat faoin Mhíorchat
An Cat is Fearr
Eilifint sa Teach

na focail chearta a roghnú 33
cloze, ceisteanna a fhreagairt 34
dathanna, ciall a mhíniú 35
ceisteanna agus freagraí 36
gluais a dhéanamh, fíor/bréagach 37–38
cur síos a scríobh 39
staighrescéal 40

- thit sé amach as a chrann.
- rith siad leo agus a n-eireabaill in airde acu.
- “Is arracht scáfar mé.”
- leag sé bosca bruscair.
- thit sé síos an staighre.
- eitil siad leo ag scréachaíl.

Críochnaigh na habairtí.

D'imigh an tArracht Scáfar leis síos an cnoc, ag scairteadh, _____

Scanraigh sé an t-ulchabhán gur _____

Scanraigh sé na ba gur _____

Scanraigh sé an tiománaí leoraí gur _____

Scanraigh sé na faoileáin gur _____

Bhí a oiread sin d'eagla ar an arracht scáfar gur _____

Scríobh isteach na focail atá ar iarraidh agus cuir isteach an phoncaíocht: . ? “ ”

tinn

chuaigh

ort

dhéanann

ainm

arsa

Bhí Arracht _____

_____ sé chuig an dochtúir

Cad é an t-ainm atá _____ arsa an dochtúir

Cad é an obair a _____ tú

Arracht an t-_____ atá orm, _____ Arracht

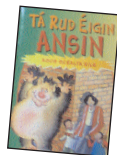
Scríobh na rudaí dalba a rinne Arracht.

Gearr amach na pictiúir. Greamaigh ar
phíosa páipéir iad leis an scéal a insint.

Meaitseáil na habairtí leis na pictiúir leis an scéal
Rud Gránna na gCos Gruagach a insint.

Lá amháin chuaigh
cailín
darb ainm Lúsaí...

“Seans ar bith!” arsa Lúsaí.
Rith sí trasna an tseanurláir,
amach as an seanscioból,

anonn an droichead
chuig an fheirm,

tríd an pháirc
feochadán,

trasna na feirme chuig
an pháirc feochadán,

trasna na feirme,
thar an abhainn agus...

agus tríd an pháirc
feochadán
chuig an seanscioból.

níor stop sí go dtí go
raibh sí sa bhaile!

Chuaigh sí isteach sa
seanscioból.

“Iú hú!” a scairt Lúsaí.
“Cé atá ina chónaí
anseo?”

Rinne Rud Gránna na gCos
Gruagach a sháith gáire, nó
tá a fhios ag gach duine nach
n-itheann Rud Gránna na
gCos Gruagach rud ar bith
ach... brioscaí seacláide!

Amach le...

Rud Gránna na gCos Gruagach! “Mise!” ar
seisean. “Agus ba mhaith liom tú a ithe!”

Ciorclaigh an freagra ceart.

Cén dineasár a raibh trí
adharc air a d'fhás
suas le méadar ar fad?

- tríceireatóp
- steigeasár

Cén dineasár a bhfuil spící
ar a eireaball aige lena
chosaint ar dhineasáir eile?

- apatasár
- steigeasár

Cén dineasár a raibh fiacla
géara aige agus cosa beaga
tosaigh?

- tíoránasár réics
- dipleadócas

Cén dineasár a d'alp a chuid
bia ina iomláine?

- apatosaurus
- triceratops

Cén dineasár a d'úsáid a
eireaball le hé féin a chosaint?

- dipleadócas
- steigeasár

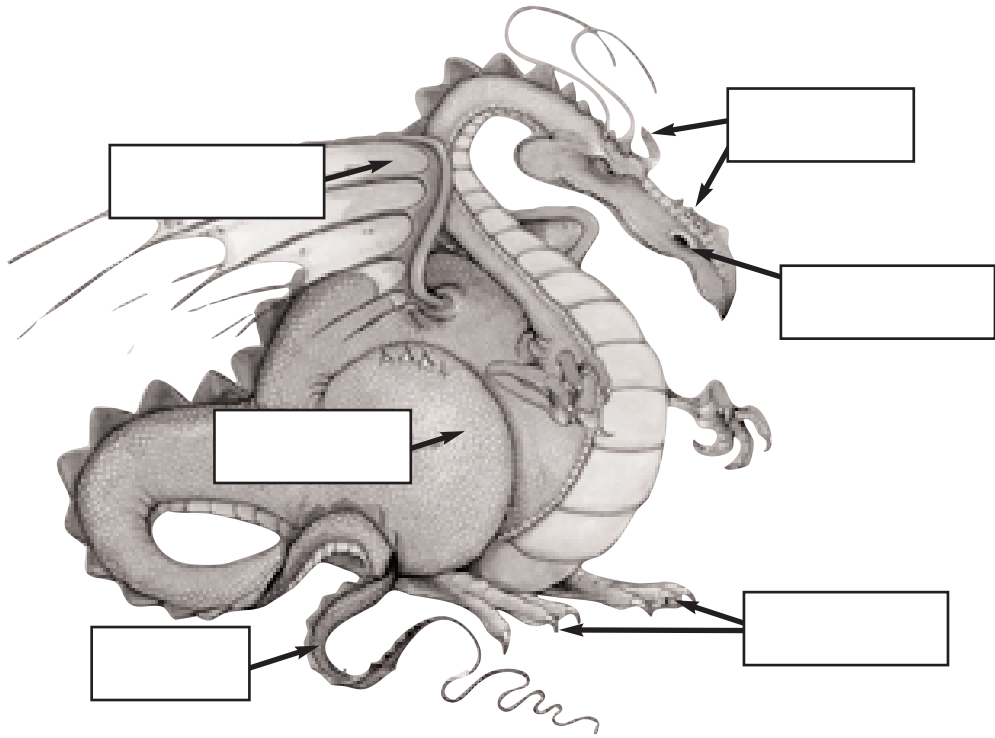

Déan pictiúr den dineasár is fearr leat.
Scríobh fíric faoi.

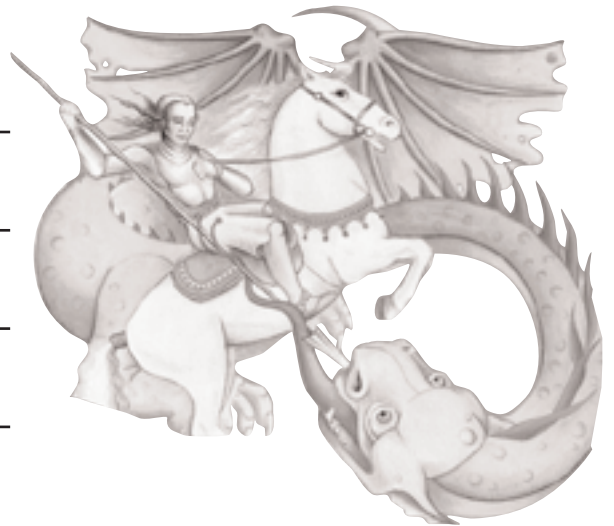

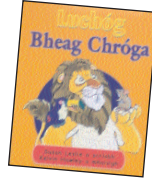
Ainm _____ Dáta _____

Scríobh na lipéid ar an dragan.

Scríobh teidil do na pictiúir seo.

Roghnaigh an focal ceart.

Tháinig Luchóg chuig an _____ .

Chuala sí an _____ uafásach.

Úúúú! Úúúú! Úúúú!

Bhí _____ ar Luchóg, ach _____
sí isteach san uaimh.

Chonaic sí nach _____ a bhí
ann!

An _____ a bhí ann ag
siosarnach tríd pholl san uaimh.

Stad an _____ .

Chonaic Luchóg gur thit _____
mhór thar an pholl.

Rith sí abhaile go _____ .

- uaimh • charraig
- ainmhí • trup

- eagla • chuaigh

- leon • arracht

- ghaoth • trup

- trup • luchóg
- crann • carraig

- ciúin • gasta

Cad é atá na hainmhithe a rá, do bharúil?

Scríobh isteach na túsfhuaimeanna.

spl

tr

sl

Rith an Sciobaire Bróg tríd an sruthán,
 ___ais, ___ais, ___ais.

Rith an Sciobaire Bróg tríd an ghaineamh,
 ___up, ___up, ___up.

Rith an Sciobaire Bróg tríd an chlábar,
 ___upar, ___upar, ___upar.

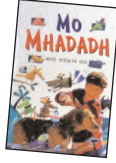
Rith an Sciobaire Bróg tríd na nóiníní,
 ___ios, ___ios, ___ios.

Cad é a rinne an Sciobaire Bróg? _____

Cad é a scairt na páistí? _____

Cad é a rinne an Sciobaire Bróg
 nuair a tháinig na páistí a fhad leis? _____

Cá huair a chuir na páistí na
 bróga ar ais orthu? _____

Cad é a rinne Marcas gach lá?

Dé Luain _____

Dé Máirt _____

Dé Céadaoin _____

Déardaoin _____

Dé hAoine _____

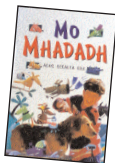

Dé Sathairn _____

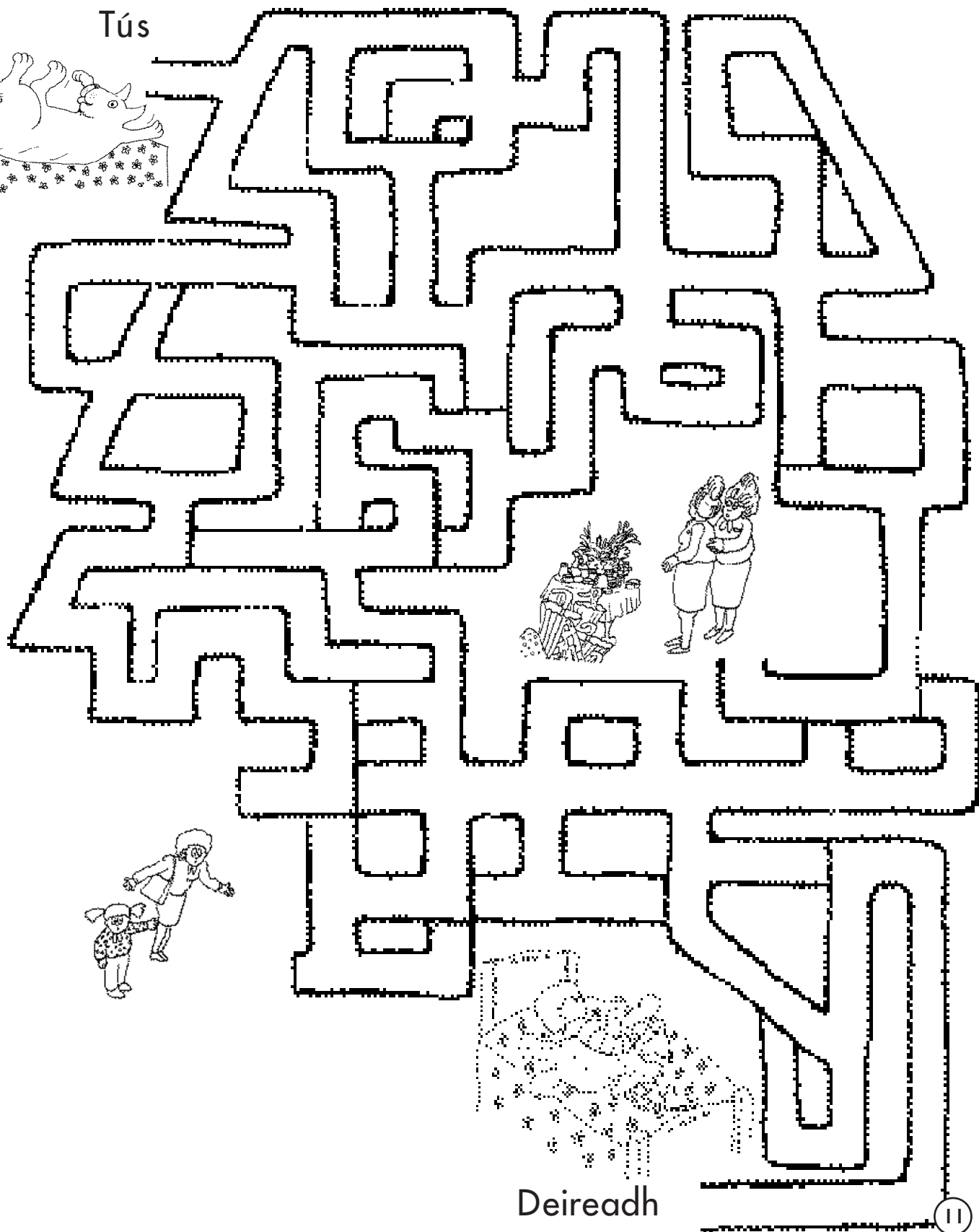
Dé Domhnaigh _____

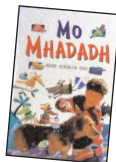

Cuidigh le Maróg Aindí a chuardach.

Tús

Deireadh

Roghnaigh an freagra ceart.

Cá ndeachaigh na madaí?	• ar thuras • ar bhus
Cad é a thug siad do na cait?	• cáis • páipéir thábhachtacha
Cad é a dúirt siad leis na cait?	• na páipéir a thabhairt do na luchóga • aire a thabhairt dóibh
Cad é a d'fhreagair na cait?	• “beidh siad slán sábháilte againne” • “tabharfaimid do na luchóga iad”
Cad é a tharla nuair a tháinig an geimhreadh?	• rinne na luchóga neadacha beaga leis na páipéir • thug na luchóga na páipéir ar ais do na cait
Cad é mar a mhothaigh na cait nuair a chonaic siad an rud a bhí déanta ag na luchóga?	• bhí siad sásta • bhí siad ar buile
Cad é a rinne na madaí nuair a d'inis na cait dóibh faoin rud a rinne na luchóga?	• ghabh siad buíochas leis na cait • chuaigh siad sa tóir ar gach cat a chonaic siad

Scríobh na rudaí a d'fhoghlaim Bóna ag scoil na madaí.

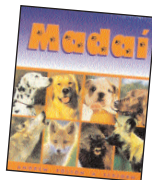

Cad é a chiallaíonn na focail seo. Úsáid do leabhar le cuidiú leat gluais a dhéanamh don leabhar Madaí.

Gluais

mamach: _____

fiáin: _____

madadh póilíní: _____

coileán: _____

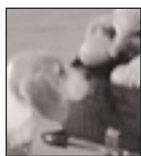
peata: _____

gann: _____

madadh tarrthála: _____

smúrmhadadh: _____

Amharc síos. Amharc trasna.
 Aimsigh na carachtair atá sa dráma.
 Cuir ciorcal thart orthu.

Coinín	Mac Tíre	Madadh Rua	Cadhóit	Tarbh
--------	----------	------------	---------	-------

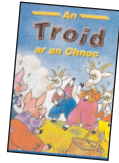

Aimsigh na hainmhithe seo fosta.

Béar	Iolar	Iasc	Cat
------	-------	------	-----

A	M	Ó	H	S	L	T	A
M	A	C	T	Í	R	E	F
É	D	G	R	M	L	O	G
C	A	D	H	Ó	I	T	R
O	D	P	L	N	C	A	T
I	H	I	O	L	A	R	S
N	R	A	G	B	C	B	D
Í	U	S	T	U	S	H	Ú
N	A	C	O	B	É	A	R

Cad é atá na muca agus na gabhair a rá?

Cad é a tharla sa scéal ina dhiaidh sin?

Cad é an deireadh a bhí ar an scéal?

Ciorclaigh an freagra ceart.

Cá háit arbh aoibhinn leis na páistí súgradh?

- sna toim
- ar an bhóthar

Cad chuige a ndúirt na tuismitheoirí, “Tá an féar rófhada”?

- ní fheiceann na tiománaithe na páistí
- ní raibh an féar néata

Cad é plean uimhir a haon ag an tSeanbhean?

- an féar a bhaint
- na gabhair a fháil ar iasacht leis an fhéar a ithe

Cad é plean uimhir a dó ag an tSeanbhean?

- muc ghuine a thabhairt do gach páiste
- iarraidh ar na tiománaithe tiomáint go mall

Ar oibrigh na pleananna seo?

- d'oibrigh
- níor oibrigh

Cad chuige ar oibrigh na pleananna?

- mar go bhfuair na páistí féar gach lá do na muca guine
- mar gur ghearr na tuismitheoirí an féar

Ainm _____ Dáta _____

Scríobh scéal *Plandaí m'Aintín*.

Ainm _____ Dáta _____

Ciorclaigh an focal ceart.

Fadó, fadó, bhí madadh rua _____ ann.

- tuirseach
- ocrach

Lá amháin, chonaic sé _____

- fíonchaora
- úlla

ar crochadh thar sconsa _____.

- íseal
- ard

Bhí cuma _____ orthu!

- bhlasta
- shearbha

Léim an madadh rua in airde le greim a fháil
ar na fíonchaora ab ísle, ach bhí siad _____.

- ró-ard
- ró-íseal

_____ sé arís, ach théip air arís.

- Léim
- Rith

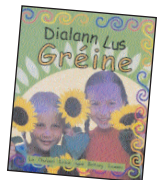
Sa deireadh, thiontaigh sé ar a sháil.

“Ní fiú léim amháin eile na _____ sin.”

- fíonchaora
- duilleoga

“Tá mé cinnte gur fíonchaora _____ iad
cibé ar bith.”

- milse
- searbha

Cad é a tharlaíonn don lus gréine san earrach,
sa samhradh, san fhómhar agus sa gheimhreadh?

earrach

samhradh

geimhreadh

fómhar

Scríobh fíric do gach caibidil.
Úsáid clár an leabhair le cuidiú leat.

Ollphlanda

Cad é an rud é Bambú?

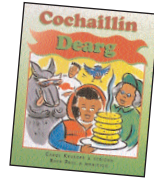
Cén chuma atá air?

Cá bhfásann sé?

Cad é an úsáid atá leis?

Traidisiúin

Roghnaigh an freagra ceart.

Cad é a thug Cochaillín Dearg chuig Mamó?

Cé a mhothaigh boladh na bpancóg?

Cad é a dúirt an mac tíre nuair a dúirt Cochaillín Dearg, “A Mhamó, tá fiacla iontach mór agat!”?

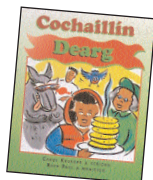

Cad é a dúirt an coillteoir leis an mhac tíre?

- úlla
- pancóga
- picnic
- an coillteoir
- Mamó
- an mac tíre
- “Le go dtig liom tú a ithe!”
- “Le go dtig liom na pancóga sin a ithe!”
- “Imigh leat nó bainfidh mé an cloigeann díot.”
- “Cad é a dúirt mé leat roimhe faoi lón daoine eile a ithe?”

Cad é mar atá an dráma seo difriúil leis an ghnáthscéal faoi Chochaillín Dearg?

Ainm _____ Dáta _____

Críochnaigh na scéalta grinn *Cnag, cnag*.

Mac Tíre: Cnag, cnag.

Mamó: _____ ?

Mac Tíre: Niall!

Mamó: _____ ?

Mac Tíre: Níl _____ .

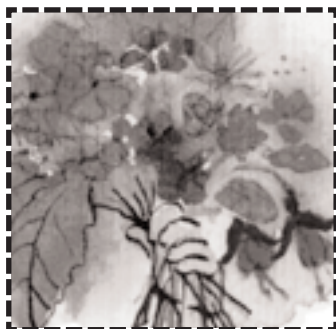
Scríobh scéal grinn *Cnag, cnag* eile.

Cnag, cnag.

Cé atá ansin?

Gearr amach na pictiúir agus greamaigh ar phíosca páipéir iad leis an dóigh le bláthanna a choinneáil a léiriú.

- Cuir an leabhar ina bhfuil na bláthanna thíos faoi leabhair eile. Fan go mbeidh na bláthanna tirim (thart ar shé seachtaine).

- Píoc roinnt bláthanna.

- Cuir gach bláth idir na leathanaigh i leabhar trom.

- Úsáid na bláthanna tirime le cártaí a dhéanamh. Úsáid na bláthanna tirime le rudaí a mhaisiú.

Úsáid na ceisteanna leis an dán
Dreoilín Teaspaigh ar mo Leaba a athinsint.

Cad é a shíl an cailín a dúirt an Dreoilín Teaspaigh?

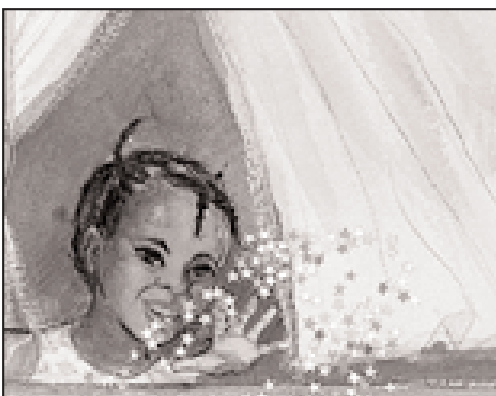
Cad é a rinne an Dreoilín Teaspaigh?

Cá háit ar shuigh an Dreoilín Teaspaigh?

Cad é a rinne an Dreoilín Teaspaigh
i ndiaidh dó amharc thart?

Dreoilín Teaspaigh ar mo Leaba

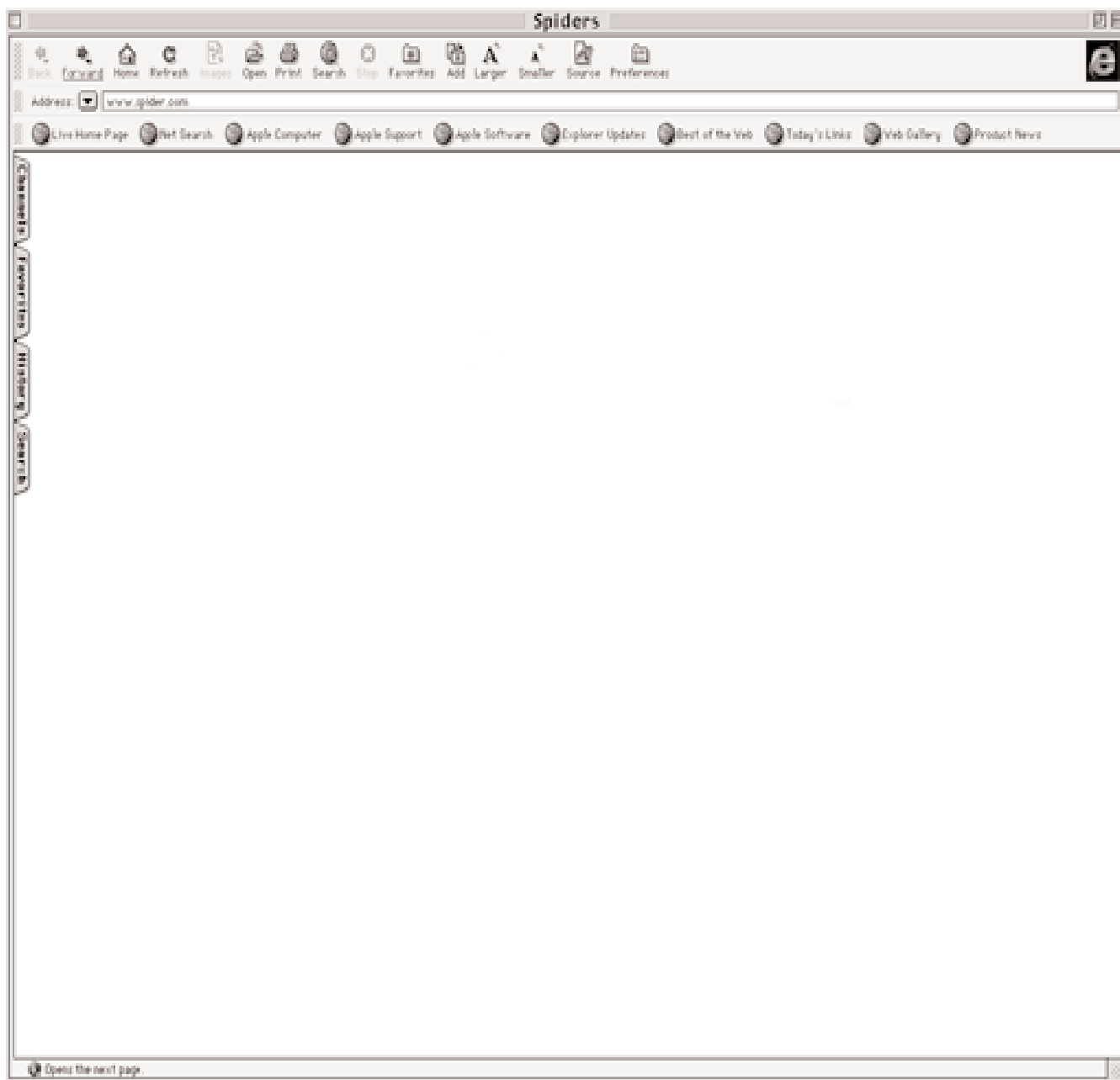

Ainm _____ Dáta _____

Déan leathanach Idirlín faoi dhamháin alla éagsúla.

Ciorclaigh an freagra ceart.

Cé hiad na carachtair sa scéal?

- Lon dubh • Cat • Madadh
- Na héin • Cuiteog • Seilide
- Dreoilín Teaspaigh

Cén sórt carachtair é Dreoilín Teaspaigh?

- cairdiúil • faiteach • mórtasach

Cén sórt carachtair é Cuiteog?

- amaideach • cineálta • cliste

Cad chuige nár mhaith le Dreoilín Teaspaigh an rás a dhéanamh le Cuiteog?

- shíl sé go mbainfeadh Cuiteog
- shíl sé gur rud amaideach a bhí ann rás a dhéanamh le Cuiteog

Cad é a dúirt na héin le Dreoilín Teaspaigh?

- “má tá tú chomh gasta le d’fhocal féin, níor chóir duit bheith buartha.”
- “ní bheidh Cuiteog ábalta an rás a bhaint.”

Cad é mar a bhain Cuiteog an rás?

- roll sí í féin ina liathróid agus bhí sí níos gasta ná Dreoilín Teaspaigh
- bhí Cuiteog eile ag bun an bhealaigh agus d’imir siad cleas ar Dhreoilín Teaspaigh

Aimsigh péirí focal sa leabhar a dhéanann rím.

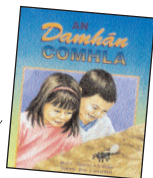
____ / ____ ____ / ____ ____ / ____ ____ / ____
 ____ / ____ ____ / ____ ____ / ____ ____ / ____

D'imigh Dineasár le litir a chur. Scríobh an litir.

A _____ , a chara,

do chara dil,
Dineasár

Scríobh blurba don leabhar seo. Cuimhnigh gur mhaith leat daoine a spreagadh lena léamh.

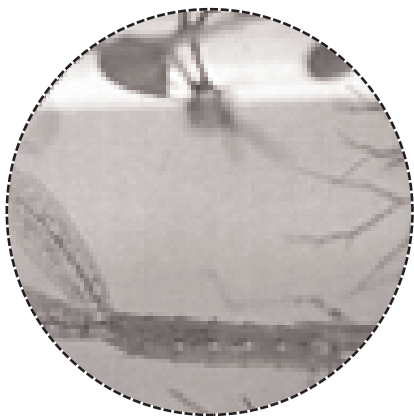
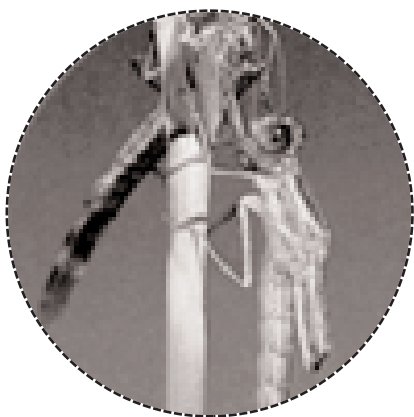
Scríobh fíricí faoin damhán comhla.

An Raibh a Fhios Agat?

Gearr amach na pictiúir agus na teidil.
Greamaigh ar an léaráid ar an chéad leathanach eile
iad le saolré na snáthaide móire a léiriú.

ag teacht amach
as an ubh.

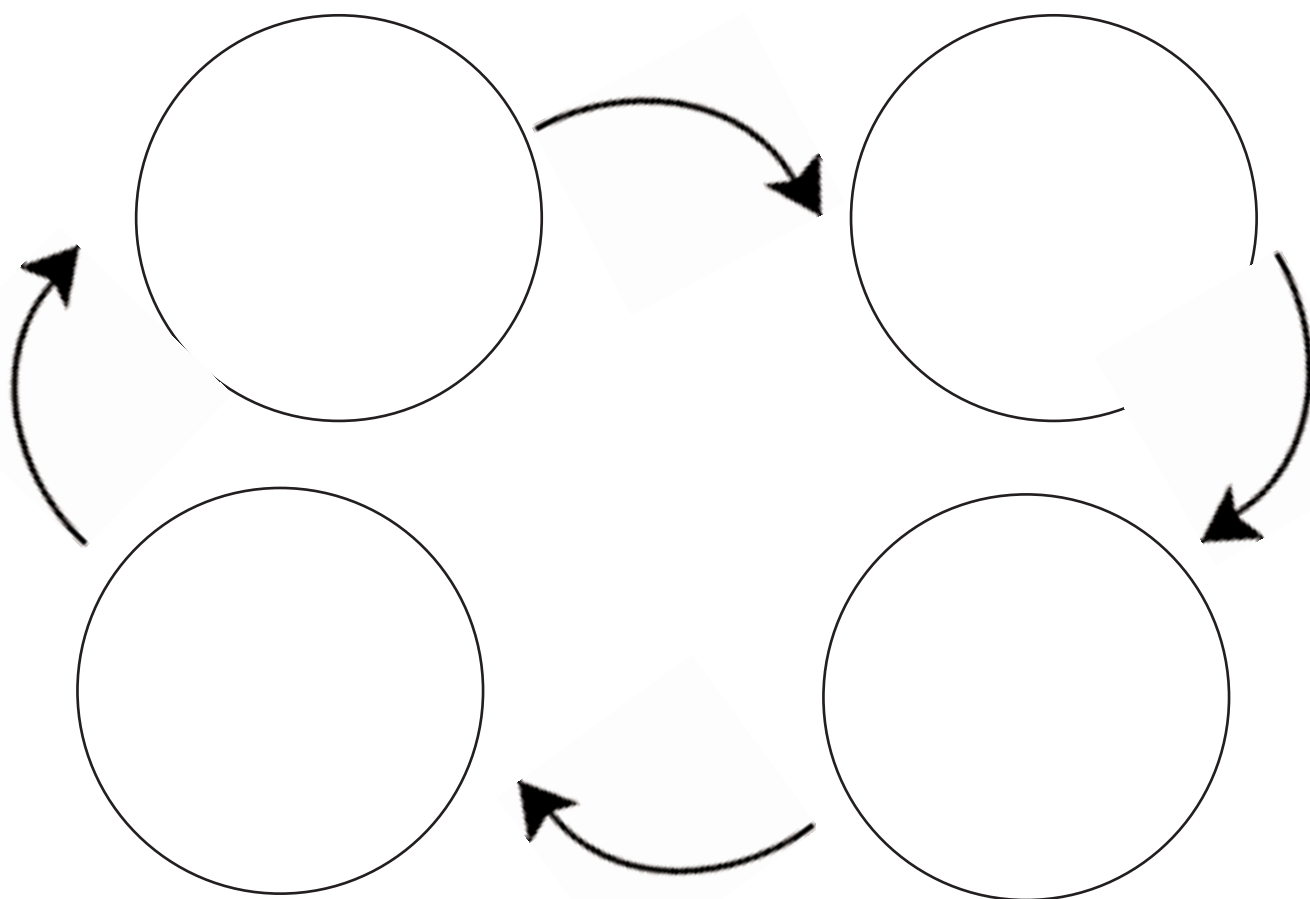
ag dreapadh amach
as an uisce.

Tá eiteoga aici.
Tá sí ag imeacht léi.

Tá sí ag briseadh
amach as a craiceann.

Saolré na Snáthaide Móire

Scríobh fíric shuimiúil a d'fhoghlaim tú
faoin tsnáthaid mhór.

Fíric Shuimiúil

Ciorclaigh na focail a úsáideann an t-údar le cur síos ar Alsa.

Ciorclaigh na focail a léiríonn an rud a rinne na páistí.

Ciorclaigh na focail a léiríonn an chuma a bhí ar na leabhair san oíche.

Ciorclaigh an focal a léiríonn an rud a chuala Alsa san oíche.

Ciorclaigh an focal a dhéanann rím le BRAT.

Ciorclaigh an focal a léiríonn an rud a dúirt an leabharlannaí an lá dár gcionn.

Ciorclaigh na focail a léiríonn an rud a rinne Alsa.

- mór
- falsa
- ramhar

- chuimil siad a smig
- léigh siad leis

- deas
- saothíúil
- scáfar

- PLAB
- GÍOG

- liom
- leat

- Cuidigh liom!
- Gadaithe!

- chuaigh sé i bhfolach
- d'imigh sé leis i bhfad i gcéin

cat	éigin	róbheag	trasna	puisín
-----	-------	---------	--------	--------

ann	chuala	bhí	cairdiúil	faoi
-----	--------	-----	-----------	------

Lá amháin _____ Tríona meamhlach.

Ní Ispín a _____ ann.

Rud _____ a bhí ann a bhí rómhór

le bheith ina phuisín ach _____

le bheith ina chat.

“Ní _____ atá ann agus ní _____ atá ann,”

arsa Tríona. Caitín atá _____.

Bhí an Caitín iontach _____.

Chuaigh Ispín sa tóir air _____ na crainn agus

_____ an ghairdín.

Cá bhfuil
Stocaí?

Cá bhfuil
Ispín?

Cad é mar atá
a fhios agat?

Scríobh isteach dathanna an tuar ceatha.
Úsáid do leabhar le cuidiú leat.

Rith Fionn chomh gasta agus a thiocfadh leis.

Rith sé síos an _____ ,

léim sé ar an _____ ,

shleamhnaigh se síos ar an _____ ,

dhreap sé síos an _____ ,

léim sé anonn ar an _____ ,

thit sé anuas ar an _____ ,

agus thug léim mhór

fhada go dtí an _____ .

Cad chuige, i do bharúil, ar thug Bean
Uí Leanaí a “pota óir” ar Fhionn?

- Mar go raibh sé buí.
- Mar go dtagann tú ar phota óir ag deireadh tuar ceatha.
- Mar go raibh grá mór aici dó.

Ceisteanna agus Freagraí.

- Amharc ar leathanach 15 i do leabhar leis na freagraí a sheiceáil.
- Scríobh ceist ba mhaith leat a chur ar Bhean na nÉan.

C: Cad é an chontúirt is mó atá ar na héin?

F: _____

C: Cé a thug an t-ainm “Bean na nÉan” ort?

F: _____

C: Ar tharla sé riamh nach raibh go leor bia agat do na héin?

F: _____

Úsáid do leabhar leis an ghluais seo a chríochnú.

Gluais

ál: _____

coilíneacht: _____

cúramaí linbh: _____

cúramaí tí: _____

fairtheoir: _____

mamach: _____

puisín: _____

uiliteoir: _____

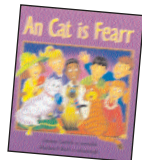

	Fíor	Bréagach
Maireann na míorchait i ngrúpaí.		
Is cineál cait é an míorchat.		
Is maith le míorchait an snámh.		
Maireann na míorchait in áiteanna fuara.		
Maireann na míorchait i dtolláin faoin talamh.		
Bíonn sealanna ag na míorchait bheith ar faire.		
Is mamaigh iad na míorchait. Tugann siad bainne da n-óga.		
Ní dhéanann nimh scairpe dochar ar bith do na míorchait.		
Itheann na míorchait féar agus plandaí.		

Scríobh fíric faoin mhíorchat.

Scríobh cur síos ar gach cat sa leabhar.
Cad é an bua atá ag gach cat?

Clúmhóg _____

Cleitire _____

Tíogar _____

Cé hé an Cat is Fearr?

Gearr amach an buaiteoir. Greamaigh sa
bhosca é. Cad chuige ar bhain an cat seo?

Críochnaigh an staighrescéal.

Thosaigh an scéal nuair a _____

An chéad rud eile _____

Ina dhiaidh sin _____

An fhadhb a bhí ann ná _____

Réitigh siad an fhadhb nuair a _____

- tháinig Mamó agus Daideo agus rinne siad iarracht an eilifint a ruaigeadh amach.
- chuir Dáire cigilt san eilifint agus rith an eilifint léi.
- tháinig Mamaí agus Daidí ar eilifint ag coimhead ar an teilifís.
- rinne Mamaí agus Daidí a ndícheall an eilifint a bhrú amach.
- tharraing siad agus bhrúigh siad ach d'fhan an eilifint in áit na mbonn.

